

רע"פ 3311/17 - שרחביל קשוע נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון
רע"פ 3311/17 - א'

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: שרחביל קשוע

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בעפ"ג 39938-08-16, מיום 1.1.2017, שניתן על ידי כב' הרכב השופטים: א' טל - נשיא; ז' בוסתן; ו-ש' בורנשטיין

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' הרכב השופטים: א' טל - נשיא; ז' בוסתן; ו-ש' בורנשטיין), בעפ"ג 39938-08-16, מיום 1.1.2017. בגדרו של פסק הדין, נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בכפר סבא (כב' השופט מ' קרשן), בת"פ 60500-01-14, מיום 15.2.2016.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש הורשע, על יסוד הודאתו, במיוחס לו במסגרת שישה כתבי אישום שהוגשו נגדו, כמפורט להלן:

במסגרת כתב אישום, בת"פ 48710-02-14, הורשע המבקש בעבירות של גניבה מרכב, פריצה לרכב בכוונה לגנוב, והפרת הוראה חוקית. מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 25.1.2014, התפרץ המבקש לרכב שהיה מצוי בשוק בטירה, גנב ממנו מערכת רדיו-דיסק, ובהמשך מכר אותה תמורת 200 ₪, בהם השתמש לרכישת סם מסוכן מסוג קריסטל. זאת, תוך שהמבקש מפר תנאי שחרור שנקבעו לו, לפיהם עליו להיות מצוי במעצר בית בביתו בטירה.

עמוד 1

עוד הורשע המבקש בכתב אישום מתוקן, בת"פ 60500-01-14, המחזיק שני אישומים שונים, במסגרתם יוחסו למבקש ביצוע עבירות של גניבה, הפרת הוראה חוקית, החזקת מכשירי פריצה והסגת גבול. מעובדות האישום הראשון עולה, כי ביום 24.1.2014, נכנס המבקש לחדר במחלקה האורולוגית בבית החולים מאיר בכפר סבא, וגנב משם מכשיר טלפון סלולארי. במסגרת האישום השני נמסר, כי ביום 27.1.2014, נכנס המבקש למלתחות "קאנטרי גלי השרון" בכפר סבא, וחיטט בכיס מכנסיים שהיו תלויים על גבי מתלה. בשקית שהחזיק המבקש נמצא מברג, שהוא כלי פריצה. המבקש ביצע את המעשה, תוך הפרת תנאי שחרור בערובה שהוטלו עליו, ביום 24.1.2017.

בכתב האישום אשר הוגש בת"פ 16203-12-13, הורשע המבקש בביצוע עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה והסעת תושב זר השוהה שלא כדין, ברכב. זאת, לאחר שביום 19.8.2010 הסיע המבקש תושב האזור, שלא החזיק ברשותו היתר כניסה לישראל, ברכב, מבלי שהיה ברשותו של המבקש רישיון נהיגה תקף.

במסגרת ת"פ 23567-11-15, הורשע המבקש בכתב אישום מתוקן, אשר ייחס לו ביצוע שתי עבירות של התפרצות למקום מגורים על מנת לבצע עבירה, ושתי עבירות של גניבה. בכתב אישום זה נמסר, כי בתאריכים 5.9.2015 ו-8.10.2015, התפרץ המבקש לבית בכפר סבא, וגנב רכוש בשווי כולל של 39,000 ₪.

כתב אישום נוסף בו הורשע המבקש, בת"פ 59661-12-15, ייחס למבקש ביצוע עבירת גניבה, לאחר שביום 17.8.2015, גנב המבקש טלפון סלולארי מסוג סמסונג גלקסי, מאדם אשר היה מאושפז בבית החולים מאיר בכפר סבא.

בכתב אישום מתוקן, אשר הוגש נגדו בת"פ 356-02-16, הורשע המבקש בשתי עבירות של גניבה. מכתב האישום עולה, כי ביום 19.8.2015, גנב המבקש טלפון סלולארי מסוג LG G3 שהיה מונח על מיטה במחלקה הכירורגית בבית החולים בלינסון בפתח תקווה; וביום 16.8.2015, גנב המבקש טלפון סלולארי מסוג סמסונג גלקסי S4, שהיה מונח על שידה במחלקה פנימית ג' באותו בית חולים.

3. בדיון שנערך בבית משפט השלום, ביום 1.2.2016, הגיעו הצדדים להסכמה עונשית, לפיה יוטלו על המבקש ארבע וחצי שנות מאסר בפועל, עונש הכולל את הפעלתם של שני מאסרים מותנים שהוטלו עליו בתיקים קודמים; וכי יושתו עליו בנוסף, עונש מאסר על תנאי ועונש פסילה, לרבות הפעלת עונש פסילה מותנה, שהושת עליו בעבר. לצד זאת, עתרה המשיבה לחיובו של המבקש בקנס ובפיצויים לנפגעי העבירות.

בגזר דינו של בית משפט השלום, מיום 15.2.2016, נקבע כי ההסכמה העונשית אליה הגיעו הצדדים אינה סוטה מן הראוי בנסיבות המקרה, הגם שצוין כי אלמלא גילה המבקש מוטיבציה לגמילה מסמים, היה מקום לגזור עליו עונש חמור יותר. אשר לרכיב הקנס, ציין בית משפט השלום, כי המבקש נעדר יכולת החזר, ואולם, בכל הנוגע לרכיב הפיצויים, הטעים בית המשפט כי "אין ולא כלום בין יכולתו או אי יכולתו הכלכלית של נאשם לשלם פיצויים פלייליים, לבין הצורך לשפות נפגעי עבירה שנפגעו כתוצאה ממעשיו". לאור האמור, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 54 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש כל עבירה בה הורשע, למשך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר; 18 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, החל ממועד שחרורו של המבקש ממאסר; 6 חודשי פסילה על תנאי; פיצוי לחמישה נפגעי העבירות שביצע המבקש, בסכום כולל של 25,500 ₪.

4. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי אשר נסב על רכיבי הפיצויים והפסילה בפועל שהוטלו עליו, שלא היו חלק מהסכמת הצדדים במסגרת הסדר הטיעון. בפסק דינו, מיום 1.1.2017, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור, בקובעו כי אין הצדקה להתערב בפיצוי שנפסק לכל אחד מהמתלוננים, וזאת אף אם לוקחים בחשבון את מצבו הכלכלי של המבקש, ואת עונש המאסר שנגזר עליו. עוד ציין בית המשפט המחוזי, כי אין מקום להקל בעונש הפסילה אשר הושת על המבקש, שכן "מדובר בעונש הולם לא רק את עבירות הרכוש שביצע המערער [המבקש] אלא גם את העבירה של הסעת שב"ח ואת העבירה של נהיגה ללא רישיון".

בקשת רשות ערעור

5. בבקשת רשות הערעור שלפניי שב המבקש, אשר מרצה כיום את עונש המאסר שהוטל עליו ואינו מיוצג במסגרת ההליך דנן, ומלין על רכיבי הפיצויים והפסילה בעונש שנגזרו עליו. בבקשה מפרט המבקש את נסיבותיו האישיות הקשות, אשר הובילו אותו במהלך חייו "להתדרדר אל התמכרות לסמים קשים". בימים אלה נמצא המבקש, כך נטען בבקשת רשות הערעור, בעיצומו של תהליך גמילה משמעותי, במטרה "לעמוד על הרגליים ולחזור לחיים", ומכאן הבקשה. בכל הנוגע לתשלום הפיצויים בהם חויב המבקש, נטען בבקשה, כי כל הרכוש שנגנב נתפס ברשותו של המבקש, בעת מעצרו, והוחזר לבעליו על ידי המשטרה. אשר לפסילתו של המבקש מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, נטען כי זו תקשה על תהליך שיקומו של המבקש, שעה שהוא זקוק לרישיון על מנת למצוא "עבודה מכובדת", לאחר שישוחרר ממאסרו.

דיון והכרעה

6. הלכה היא, כי בקשות רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבלנה במשורה, ובמקרים חריגים בלבד, בהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או סוגייה ציבורית עקרונית, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים לבקשה; או כאשר קיים חשש מפני עיוות דין או אי-צדק מהותי שנגרם למבקש (רע"פ 3314/17 ש"ק נ' יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים (11.6.2017)); רע"פ 1136/17 חברת פרופיל אבטחה ואחזקה בע"מ נ' מדינת ישראל (28.3.2017); רע"פ 460/17 אבו הדואן נ' מדינת ישראל (20.3.2017)). הבקשה שלפניי אינה נמנית על אותם מקרים חריגים המצדיקים מתן רשות ערעור, שעה שהיא עוסקת בענייני הפרטי של המבקש בלבד, ואין עולה בנסיבות המקרה חשש מפני אי-צדק שנגרם לו. מטעם זה, כשלעצמו, דין הבקשה להידחות. זאת ועוד, הבקשה שלפניי נסובה, למעשה, על חומרת העונש אשר נגזר על המבקש. ככלל, בקשות מסוג זה אינן מצדיקות מתן רשות ערעור, אלא אם מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה בעבירות דומות (רע"פ 493/17 פלוני נ' מדינת ישראל (13.3.2017); רע"פ 1052/17 ג'ברין נ' מדינת ישראל (12.3.2017); רע"פ 10116/16 דסוקי נ' מדינת ישראל (24.1.2017)), מה שאין כן בעניינינו. גם מטעם זה, יש לדחות את הבקשה.

7. בבחינת למעלה מן הצורך, אתייחס בקצרה לטענותיו הפרטניות של המבקש. אזכיר תחילה, כפי שנפסק בבית משפט זה, לא אחת, כי, ככלל, אין מקום להתערבותה של ערכאת הערעור בשיעור הפיצוי הניתן לנפגע עבירה פלילית, למעט במקרים יוצאי דופן, בהם הערכאה הדיונית חרגה באופן קיצוני משיעור הפיצוי הראוי (ע"פ 5865/14 בן פורת נ' מדינת ישראל (19.8.2015) (להלן: עניין בן פורת); ע"פ 10102/07 פלוני נ' מדינת ישראל (7.9.2010)). ביתר שאת אמורים הדברים, עת עסקינן בערעור ב"גלגול שלישי". עוד יש להזכיר כי, ככלל, יכולותיו הכלכליות של הנאשם לא אמורות להילקח בחשבון לצורך קביעת שיעור הפיצוי הראוי (עניין בן פורת; ע"פ 1287/14 פלוני נ' מדינת ישראל (5.8.2015)). לא למותר הוא לציין, כי למבקש שמורה הזכות לפנות אל המרכז לגביית קנסות, בבקשה לדחיית מועדי

התשלום או לפריסה נוספת של סכומי הפיצויים, בהתאם להוראת סעיף 5ב לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995. עוד אוסיף, כי תמים דעים אני עם בית המשפט המחוזי, כי בנסיבות המקרה, שעה שהמבקש נהג ללא רישיון נהיגה והסיע שוהה בלתי חוקי ברכב, כאשר עונש פסילה מותנה מרחף מעל לראשו של המבקש, לא היה מקום להקל בעונש הפסילה שהושת עליו.

8. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, י"ח בסיון התשע"ז (12.6.2017).

ש ו פ ט
